Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (täysistunto)

27 päivänä marraskuuta 2012 *

Sisällys

I – Asiaa koskevat oikeussäännöt 4

A – Päätös 2011/199 4

B – EVM-sopimus 5

II – Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset 8

III – Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu 10

A – Ensimmäinen kysymys 10

1. Unionin tuomioistuimen toimivalta 10

2. Tutkittavaksi ottaminen 11

3. Asiakysymys 12

a) Kysymys siitä, koskeeko EUT-sopimuksen muuttaminen ainoastaan kyseisen sopimuksen kolmannen osan määräyksiä 12

b) Kysymys siitä, lisääkö EUT-sopimuksen muuttaminen unionille perussopimuksissa annettua toimivaltaa 15

B – Toinen kysymys 15

1. Unionin tuomioistuimen toimivalta 15

2. Tutkittavaksi ottaminen 16

3. Asiakysymys 17

a) Unionin yksinomaista toimivaltaa koskevien määräysten tulkinta 17

i) SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja SEUT 127 artiklan tulkinta 17

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ii) SEUT 3 artiklan 2 kohdan tulkinta 18

b) Talouspolitiikkaa koskevien EUT-sopimuksen eri määräysten tulkinta 19

i) SEUT 2 artiklan 3 kohdan, SEUT 119–SEUT 121 artiklan ja SEUT 126 artiklan tulkinta 19

ii) SEUT 122 artiklan tulkinta 20

iii) SEUT 123 artiklan tulkinta 20

iv) SEUT 125 artiklan tulkinta 21

c) SEU 4 artiklan 3 kohdan tulkinta 23

d) SEU 13 artiklan tulkinta 23

i) Komissiolle ja EKP:lle annetut tehtävät 24

ii) Unionin tuomioistuimelle annettu tehtävä 25

e) Tehokasta oikeussuojaa koskevan yleisen periaatteen tulkinta 26

C – Kolmas kysymys 27

IV – Oikeudenkäyntikulut 28

Niitä jäsenvaltioita koskeva vakausmekanismi, joiden rahayksikkö on euro — Päätös 2011/199/EU — SEUT 136 artiklan muuttaminen — Pätevyys — SEU 48 artiklan 6 kohta — Yksinkertaistettu tarkistusmenettely — EVM-sopimus — Talous- ja rahapolitiikka — Jäsenvaltioiden toimivalta

Asiassa C-370/12,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Supreme Court (Irlanti) on esittänyt 31.7.2012 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 3.8.2012, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Thomas Pringle

vastaan

Government of Ireland,

Ireland ja

The Attorney General,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (täysistunto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, varapresidentti K. Lenaerts (esittelevä tuomari), jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský, M. Berger ja E. Jarašiūnas sekä tuomarit E. Juhász, A. Borg Barthet, U. Lõhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan, D. Šváby, A. Prechal, C. G. Fernlund, J. L. Da Cruz Vilaça ja C. Vajda,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: apulaiskirjaaja T. Millett,

ottaen huomioon unionin tuomioistuimen presidentin 4.10.2012 antaman määräyksen asian käsittelemisestä nopeutetussa menettelyssä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 a artiklan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 23.10.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Thomas Pringle, edustajinaan J. Rogers ja Senior Counsel P. Callan sekä Barrister-at-Law R. Budd ja Barrister-at-Law J. Tomkin solicitor J. Noonanin valtuuttamina,

— Irlanti, asiamiehenään E. Creedon, avustajinaan M. Cush, Senior Counsel S. Murphy, Barrister-at-Law N. Travers ja Barrister-at-Law C. Donnelly,

— Belgian hallitus, asiamiehinään T. Materne, J.-C. Halleux ja C. Pochet,

— Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja J. Möller,

— Kreikan hallitus, asiamiehinään A. Samoni-Rantou, G. Karipsiades ja K. Boskovits,

— Espanjan hallitus, asiamiehenään N. Díaz Abad,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään E. Belliard, G. de Bergues ja E. Ranaivoson,

— Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato S. Fiorentino,

— Kyproksen hallitus, asiamiehinään D. Lysandrou ja N. Kyriakou,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja M. Bulterman,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Hesse,

— Slovakian hallitus, asiamiehenään B. Ricziová,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään E. Jenkinson, avustajanaan A. Dashwood, QC,

— Euroopan parlamentti, asiamiehinään A. Neergaard ja R. Crowe,

— Eurooppa-neuvosto, asiamiehinään H. Legal, G. Maganza ja A. de Gregorio Merino,

— Euroopan komissio, asiamiehinään J.-P. Keppenne, L. Romero Requena ja B. Smulders,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro, 25.3.2011 tehdyn Eurooppa-neuvoston päätöksen 2011/199/EU (EUVL L 91, s. 1) pätevyyttä ja toisaalta SEU 2 artiklan, SEU 3 artiklan, SEU 4 artiklan 3 kohdan, SEU 13 artiklan, SEUT 2 artiklan 3 kohdan, SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 2 kohdan, SEUT 119–SEUT 123 artiklan ja SEUT 125–SEUT 127 artiklan sekä tehokasta oikeussuojaa ja oikeusvarmuutta koskevien yleisten periaatteiden tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa on kyse valituksesta, jonka Irlannin parlamentin jäsen Thomas Pringle on tehnyt High Courtin (Irlanti) antamasta tuomiosta, ja jossa vastapuolina ovat Government of Ireland, Ireland ja Attorney General ja jossa vaaditaan yhtäältä sen vahvistamista, että SEUT 136 artiklan muuttaminen päätöksen 2011/199 1 artiklalla merkitsee EUT-sopimuksen lainvastaista muuttamista, ja toisaalta sen vahvistamista, että ratifioimalla tai hyväksymällä Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Maltan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Euroopan vakausmekanismin perustamisesta Brysselissä 2.2.2012 tehdyn sopimuksen (jäljempänä EVM-sopimus) Irlanti sitoutuisi velvoitteisiin, jotka eivät sovi yhteen niiden sopimusten kanssa, joihin Euroopan unioni perustuu.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Päätös 2011/199*

3 Belgian hallitus toimitti 16.12.2010 SEU 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ehdotuksen SEUT 136 artiklan tarkistamiseksi siten, että viimeksi mainittuun artiklaan lisätään 3 kohta.

4 Euroopan parlamentti, Euroopan komissio ja Euroopan keskuspankki (EKP) antoivat lausunnon ehdotuksesta 23.3., 15.2. ja 17.3.2011. Päätös 2011/199 tehtiin 25.3.2011.

5 Kyseisen päätöksen toisessa, neljännessä ja viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Eurooppa-neuvoston kokouksessa 28 ja 29 päivänä lokakuuta 2010 valtion- tai hallitusten päämiehet olivat yhtä mieltä siitä, että jäsenvaltioiden on perustettava pysyvä kriisinhallintamekanismi turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakaus, ja kehottivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa aloittamaan Eurooppa-neuvoston jäsenten kanssa neuvottelut asian edellyttämästä perussopimuksen vähäisestä muuttamisesta.

– –

(4) Vakausmekanismista saadaan tarvittava väline, jolla voidaan käsitellä sellaisia tapauksia, joissa koko euroalueen rahoitusvakaus on uhattuna, kuten vuonna 2010 koettiin, ja auttaa näin säilyttämään unionin taloudellinen vakaus ja rahoitusvakaus. Eurooppa-neuvosto oli kokouksessaan 16 ja 17 päivänä joulukuuta 2010 yhtä mieltä siitä, että koska tämä mekanismi on tarkoitettu

turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakautta, [EUT-sopimuksen] 122 artiklan 2 kohtaa ei enää tarvita tällaisiin tarkoituksiin. Valtion- tai hallitusten päämiehet olivat näin ollen yhtä mieltä siitä, että sitä ei pitäisi käyttää tällaisiin tarkoituksiin.

(5) Eurooppa-neuvosto päätti 16 päivänä joulukuuta 2010 kuulla ehdotuksesta Euroopan parlamenttia ja komissiota SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Se päätti kuulla myös [EKP:tä]. – –”

6 Päätöksen 2011/199 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Lisätään [EUT-]sopimuksen 136 artiklaan kohta seuraavasti:

’3. Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämiselle mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot.’”

7 Päätöksen 2011/199 2 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltioiden on ilmoitettava neuvoston pääsihteerille viipymättä tämän päätöksen hyväksymistä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen jäsenvaltioiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013, jos kaikki ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut ilmoitukset on vastaanotettu, tai muussa tapauksessa viimeisen ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.”

B *EVM-sopimus*

8 Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, ovat EVM-sopimuksen sopimuspuolia.

9 EVM-sopimuksen johdanto-osan 1 ja 16 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”(1) Eurooppa-neuvosto pääsi 17 päivänä joulukuuta 2010 sopimukseen siitä, että euroalueen jäsenvaltioita varten on tarpeen perustaa pysyvä vakausmekanismi. Tämä Euroopan vakausmekanismi, jäljempänä ’EVM,’ ottaa hoitaakseen Euroopan rahoitusvakausvälineen, jäljempänä ’ERVV’, ja Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin, jäljempänä ’ERVM’, tällä hetkellä hoitamat tehtävät, huolehtien tarvittaessa rahoitusavun antamisesta euroalueen jäsenvaltioille.

– –

(16) Sopimuspuolten väliset tai sopimuspuolten ja EVM:n väliset riidat, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa ja soveltamista, olisi saatettava Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi [SEUT] 273 artiklan mukaisesti.”

10 EVM-sopimuksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Perustaminen ja jäsenet”, määrätään seuraavaa:

”1. Tällä sopimuksella sopimuspuolet perustavat keskenään kansainvälisen rahoituslaitoksen, jonka nimi on ’Euroopan vakausmekanismi’, jäljempänä ’EVM’.

2. Sopimuspuolet ovat EVM:n jäseniä.”

11 EVM-sopimuksen 3 artiklassa kuvaillaan EVM-sopimuksen, jonka 39 artiklassa enimmäislainanantokapasiteetiksi on vahvistettu aluksi 500 000 miljoonaa euroa, tarkoitusta seuraavalla tavalla:

”EVM:n tehtävänä on hankkia rahoitusta ja antaa tiukkoja, valitun rahoitusapuvälineen kannalta tarkoituksenmukaisia ehtoja noudattaen vakaustukea niille EVM:n jäsenille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, jos tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa EVM:llä on oikeus kerätä varoja laskemalla liikkeeseen rahoitusvälineitä tai tekemällä rahoitussopimuksia tai muita sopimuksia tai järjestelyjä EVM:n jäsenten, rahoituslaitosten tai muiden kolmansien osapuolten kanssa.”

12 EVM-sopimuksen 4 artiklan 1 kohdassa, 3 kohdassa ja 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan seuraavaa:

”1. EVM:llä on hallintoneuvosto ja johtokunta sekä toimitusjohtaja ja muu tarvittava henkilöstö.

– –

3. Päätöksen tekeminen keskinäisellä sopimuksella edellyttää äänestykseen osallistuvien jäsenten yksimielisyyttä. Äänestyksestä pidättyminen ei estä päätöksen tekemistä keskinäisellä sopimuksella.

4. Poiketen siitä, mitä 3 kohdassa määrätään, kiireellistä äänestysmenettelyä käytetään, jos sekä komissio että EKP toteavat, että laiminlyönti tehdä pikaisesti päätös rahoitusavun myöntämisestä tai toteutuksesta siten kuin 13–18 artiklassa on tarkemmin määrätty uhkaisi euroalueen talouden ja rahoituksen kestävyyttä. – –”

13 EVM-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätään, että ”talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen ja EKP:n johtokunnan puheenjohtaja sekä euroryhmän puheenjohtaja (jos hän ei ole hallintoneuvoston puheenjohtaja tai jäsen) voivat osallistua [EVM:n] hallintoneuvoston kokouksiin tarkkailijoina”.

14 Saman sopimuksen 5 artiklan 7 kohdan m alakohdan mukaan hallintoneuvosto tekee määräenemmistöllä ”37 artiklan 2 kohdan mukai[s]en riidan johdosta tehtävä[n] päätö[ksen]”.

15 EVM-sopimuksen 6 artiklan 2 kohdassa todetaan, että ”talous- ja raha-asioista vastaava Euroopan komission jäsen ja EKP:n puheenjohtaja voivat nimittää kukin yhden [EVM:n johtokunnan] tarkkailijan”.

16 EVM-sopimuksen 8 artiklan 5 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Kunkin EVM:n jäsenen vastuu rajoittuu kaikissa olosuhteissa sen osuuteen liikkeeseenlaskuhinnan mukaisesta peruspääomasta. Yksikään EVM:n jäsen ei ole jäsenyytensä vuoksi vastuussa EVM:n velvoitteista. – –”

17 EVM-sopimuksen 12 artiklassa määritellään vakaustukea koskevat periaatteet, ja sen 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jos se on koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi välttämätöntä, EVM voi antaa vakaustukea EVM:n jäsenelle soveltaen tiukkoja ehtoja, jotka ovat tarkoituksenmukaisia valitun rahoitusapuvälineen kannalta. Nämä ehdot voivat vaihdella makrotalouden sopeutusohjelmasta ennalta vahvistettujen tuen myöntämiskelpoisuuden jatkuvaan täyttämiseen.”

18 EVM-sopimuksen 13 artiklassa kuvaillaan menettelyä, joka koskee vakaustuen myöntämistä EVM:n jäsenelle, seuraavalla tavalla:

”1. EVM:n jäsen voi esittää hallintoneuvoston puheenjohtajalle vakaustuen saamista koskevan pyynnön. Tällaisessa pyynnössä on esitettävä yksi tai useampi suunniteltu rahoitusapuväline. Saatuaan tällaisen pyynnön hallintoneuvoston puheenjohtaja antaa Euroopan komission tehtäväksi seuraavien toimenpiteiden toteuttamisen yhteistyössä EKP:n kanssa:

a) arvioida, onko koko euroalueen tai sen jäsenvaltioiden rahoitusvakaus vaarantunut, jollei EKP ole jo toimittanut 18 artiklan 2 kohdan mukaista analyysia;

b) arvioida, onko julkinen velka kestävää. Tällainen arviointi odotetaan toteutettavan tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä [Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF)] kanssa;

c) arvioida kyseisen EVM:n jäsenen todelliset tai mahdolliset rahoitustarpeet.

2. Hallintoneuvosto voi EVM:n jäsenen pyynnöstä ja 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella tehdä periaatepäätöksen vakaustuen myöntämisestä kyseiselle EVM:n jäsenelle rahoitusapujärjestelyn muodossa.

3. Jos tehdään 2 kohdan mukainen päätös, hallintoneuvosto antaa Euroopan komission tehtäväksi – yhteistyössä EKP:n kanssa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n kanssa – neuvotella kyseisen EVM:n jäsenen kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa määrätään yksityiskohtaisesti rahoitusapujärjestelyyn liittyvät ehdot. Yhteisymmärryspöytäkirjan sisällössä on otettava huomioon toimenpiteiden kohteena olevien heikkouksien vakavuus ja valittu rahoitusapuväline. EVM:n toimitusjohtaja laatii samaan aikaan hallintoneuvoston hyväksyttäväksi ehdotuksen rahoitusapujärjestelyä koskevaksi sopimukseksi, johon sisältyvät rahoitusehdot sekä välineiden valinta.

Yhteisymmärryspöytäkirjan on oltava kaikilta osin [EUT-sopimuksessa] määrättyjen talouspolitiikan yhteensovittamistoimenpiteiden ja erityisesti kaikkien Euroopan unionin oikeuteen kuuluvien säädösten mukainen, mukaan lukien kyseiselle EVM:n jäsenelle osoitetut lausunnot, varoitukset, suositukset ja päätökset.

4. Euroopan komissio allekirjoittaa yhteisymmärryspöytäkirjan EVM:n puolesta edellyttäen, että 3 kohdassa määrätyt edellytykset on täytetty ja hallintoneuvostolta on saatu hyväksyntä.

5. Johtokunta hyväksyy rahoitusapujärjestelyä koskevan sopimuksen, jossa vahvistetaan yksityiskohtaisesti myönnettävään vakaustukeen liittyvät rahoitusta koskevat näkökohdat ja tapauksen mukaan ensimmäisen rahoitusapuerän maksaminen.

6. EVM ottaa käyttöön asianmukaisen varoitusjärjestelmän, jolla varmistetaan, että se saa vakaustukea saavan EVM:n jäsenen erääntyvät takaisinmaksut ajallaan.

7. Euroopan komission tehtävänä on seurata – yhteistyössä EKP:n kanssa ja mahdollisuuksien mukaan yhdessä IMF:n kanssa – rahoitusapujärjestelylle asetettujen ehtojen noudattamista.”

19 EVM voi myöntää 14–18 artiklassa määrättyjen välineiden välityksellä kyseisen mekanismin jäsenelle tukea; kyse on rahoitusavusta ennalta varautuvan luoton muodossa (14 artikla) ja lainoina (15 ja 16 artikla), EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainojen ostamisesta ensimarkkinoilla (17 artikla) ja kyseisen mekanismin jäsenen joukkovelkakirjalainoja koskevista operaatioista jälkimarkkinoilla (18 artikla).

20 EVM-sopimuksen 20 artiklan 1 kohdassa todetaan, että ”myöntäessään vakaustukea EVM pyrkii kattamaan rahoitus- ja toimintakustannuksensa kokonaisuudessaan ja se saa asianmukaisen marginaalin”.

21 EVM-sopimuksen 25 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Jos EVM:n jäsen laiminlyö 9 artiklan 2 tai 3 kohdan nojalla esitettyyn pääoman maksuvaatimukseen perustuvan maksun suorittamisen, kaikille EVM:n jäsenille esitetään tarkistettu korotettu pääoman maksuvaatimus, jotta voidaan varmistaa, että EVM saa kaiken tarvitsemansa maksetun pääoman. Hallintoneuvosto päättää asianmukaisesta toimintatavasta, jolla varmistetaan, että kyseinen EVM:n jäsen maksaa velkansa EVM:lle kohtuullisessa ajassa. Hallintoneuvostolla on oikeus vaatia, että maksettavaksi erääntyneelle määrälle maksetaan viivästyskorkoa.”

22 Kyseisen sopimuksen 32 artiklan 2 kohdan mukaan EVM on oikeushenkilö.

23 EVM-sopimuksen 37 artiklassa, jonka otsikko on ”Tulkinta ja riitojen ratkaisu”, todetaan seuraavaa:

”1. Kaikki EVM:n jäsenen ja EVM:n taikka EVM:n jäsenten väliset tämän sopimuksen määräysten ja EVM:n ohjesäännön tulkintaa tai soveltamista koskevat kysymykset saatetaan johtokunnan päätettäväksi.

2. Hallintoneuvosto ratkaisee riidat, joita EVM:n jäsenen ja EVM:n taikka EVM:n jäsenten välillä syntyy tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta, mukaan lukien riidat, jotka koskevat EVM:n tekemien päätösten yhteensopivuutta tämän sopimuksen kanssa. Kyseessä olevia EVM:n jäseniä edustavien hallintoneuvoston jäsenten äänioikeudet pidätetään ratkaisua tehtäessä, ja päätöksenteon edellyttämä äänimäärä lasketaan uudelleen tämän mukaisesti.

3. Jos EVM:n jäsen riitauttaa 2 kohdassa tarkoitetun ratkaisun, riita saatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Euroopan unionin tuomioistuimen tuomio sitoo menettelyn osapuolia, ja osapuolten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet tuomion noudattamiseksi tuomioistuimen päättämässä määräajassa.”

II Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

24 Thomas Pringle nosti 13.4.2012 High Courtissa kanteen pääasian vastapuolia vastaan ja vetosi sen tueksi yhtäältä siihen, että päätöstä 2011/199 ei ole tehty lainmukaisesti, kun se on annettu SEU 48 artiklan 6 kohdassa määrätyn yksinkertaistetun tarkistusmenettelyn mukaisesti, koska sillä muutetaan unionin toimivaltaa kyseisen määräyksen kolmannen alakohdan vastaisella tavalla, ja siihen, että kyseinen päätös ei sovi yhteen EU- ja EUT-sopimusten talous- ja rahaliittoa koskevien määräysten ja unionin oikeuden yleisten periaatteiden kanssa.

25 Toisaalta Pringle väitti, että ratifioimalla tai hyväksymällä EVM-sopimuksen Irlanti sitoutuisi velvoitteisiin, jotka olisivat EU- ja EUT-sopimusten talous- ja rahapolitiikkaa koskevien määräysten vastaisia, ja että se loukkaisi suoraan rahapolitiikkaa koskevaa unionin yksinomaista toimivaltaa. Kun jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, perustavat EVM:n, ne perustavat itselleen itsenäisen ja pysyvän kansainvälisen toimielimen EUT-sopimuksen talous- ja rahapolitiikkaa koskevissa määräyksissä asetettujen kieltojen ja rajoitusten kiertämiseksi. Lisäksi EVM-sopimuksella annetaan unionin toimielimille uutta toimivaltaa ja uusia tehtäviä, jotka eivät sovi yhteen niiden EU- ja EUT-sopimuksissa määriteltyjen tehtävien kanssa. Lopuksi EVM-sopimus ei sovi yhteen tehokasta oikeussuojaa koskevan yleisen periaatteen ja oikeusvarmuuden periaatteen kanssa.

26 High Court hylkäsi Pringlen kanteen kokonaisuudessaan 17.7.2012 antamallaan tuomiolla.

27 Pringle valitti 19.7.2012 kyseisestä tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

28 Tässä tilanteessa Supreme Court päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [päätös 2011/199] pätevä,

— kun otetaan huomioon se, että sitä annettaessa on käytetty SEU 48 artiklan 6 kohdan mukaista yksinkertaistettua tarkistusmenettelyä, ja erityisesti se, merkitseekö SEUT 136 artiklaan tehtäväksi ehdotettu muutos unionille perussopimuksissa annetun toimivallan lisäämistä

— kun otetaan huomioon ehdotetun muutoksen sisältö ja erityisesti se, merkitseekö muutos perussopimusten rikkomista tai unionin oikeuden yleisten periaatteiden loukkaamista?

2) Kun otetaan huomioon

— SEU 2 ja SEU 3 artikla sekä SEUT:n kolmannen osan VIII osaston määräykset ja erityisesti SEUT [119–SEUT 123 artikla ja SEUT 125–SEUT 127 artikla]

— unionin yksinomainen toimivalta rahapolitiikan alalla, sellaisena kuin siitä määrätään SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, ja SEUT 3 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvien kansainvälisten sopimusten tekemisessä

— unionin toimivalta talouspolitiikan yhteensovittamisessa SEUT 2 artiklan 3 kohdan ja SEUT:n kolmannen osan VIII osaston mukaisesti

— unionin toimielinten toimivalta ja tehtävät SEU 13 artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti

— SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistettu vilpittömän yhteistyön periaate

— unionin oikeuden yleiset periaatteet, erityisesti tehokasta oikeussuojaa koskeva yleinen periaate ja oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin, sellaisina kuin niistä määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan [jäljempänä perusoikeuskirja] 47 artiklassa, ja oikeusvarmuuden yleinen periaate

onko Euroopan unionin jäsenvaltiolla, jonka rahayksikkö on euro, oikeus tehdä EVM-sopimuksen kaltainen kansainvälinen sopimus ja ratifioida se?

3) Jos [päätöstä 2011/199] pidetään pätevänä, edellyttääkö jäsenvaltion oikeus tehdä EVM-sopimuksen kaltainen kansainvälinen sopimus ja ratifioida se kyseisen päätöksen voimaantuloa?”

III Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

A *Ensimmäinen kysymys*

29 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko päätös 2011/199 pätevä siltä osin kuin sillä muutetaan SEUT 136 artiklaa lisäämällä siihen SEU 48 artiklan 6 kohdan mukaista yksinkertaistettua tarkistusmenettelyä noudattaen vakausmekanismin perustamista koskeva 3 kohta.

1. Unionin tuomioistuimen toimivalta

30 Irlanti, Belgian, Saksan, Espanjan, Ranskan, Italian, Kyproksen, Alankomaiden, Itävallan ja Slovakian hallitukset sekä Eurooppa-neuvosto ja komissio väittävät, että unionin tuomioistuimen toimivalta tutkia ensimmäinen kysymys on rajallinen tai jopa poissuljettu, koska kyseinen kysymys koskee primaarioikeuden pätevyyttä. SEUT 267 artiklassa ei nimittäin anneta unionin tuomioistuimelle toimivaltaa arvioida perussopimusten määräysten pätevyyttä.

31 Tässä yhteydessä on aluksi muistutettava, että pätevyyttä koskeva kysymys koskee Eurooppa-neuvoston päätöstä. Koska yhtäältä Eurooppa-neuvosto kuuluu SEU 13 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin unionin toimielimiin ja koska toisaalta unionin tuomioistuimella on SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan nojalla toimivalta ”antaa ennakkoratkaisu – – unionin toimielimen – – säädöksen pätevyydestä”, unionin tuomioistuimella on lähtökohtaisesti toimivalta tutkia Eurooppa-neuvoston antaman päätöksen pätevyys.

32 Seuraavaksi on todettava, että päätös 2011/199 koskee uuden primaarioikeuden määräyksen eli SEUT 136 artiklan 3 kohdan lisäämistä EUT-sopimukseen.

33 Kuten Irlanti ja tämän tuomion 30 kohdassa mainitut hallitukset ja toimielimet väittävät, on totta, että SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdan mukaisesti primaarioikeuden pätevyyden tutkiminen ei kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan. Lissabonin sopimuksen, jossa on otettu käyttöön EUT-sopimuksen mukaisen tavanomaisen tarkistusmenettelyn lisäksi yksinkertaistettu tarkistusmenettely SEU 48 artiklan 6 kohdan nojalla, voimaantulon jälkeen herää kuitenkin kysymys siitä, onko unionin tuomioistuimen valvottava sitä, että jäsenvaltiot ovat noudattaneet kyseisessä määräyksessä vahvistettuja edellytyksiä muuttaessaan EUT-sopimusta kyseistä yksinkertaistettua menettelyä käyttäen.

34 Tässä yhteydessä on muistutettava, että yksinkertaistettu tarkistusmenettely koskee SEU 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ”[EUT-]sopimuksen kolmannessa osassa olevien, unionin sisäisiä politiikkoja ja toimia koskevien määräysten tarkistamis[ta] kokonaan tai osittain”. Saman kohdan toisessa alakohdassa vahvistetaan, että ”Eurooppa-neuvosto voi tehdä päätöksen [EUT-]sopimuksen kolmannen osan määräysten muuttamisesta kokonaan tai osittain”. Kyseisen kohdan kolmannen alakohdan mukaan tällaisella päätöksellä ”ei voida lisätä perussopimuksissa unionille annettua toimivaltaa”.

35 Koska kyseisten edellytysten noudattamisen valvonta on tarpeen, jotta voidaan todeta, voidaanko yksinkertaistettua tarkistusmenettelyä soveltaa, unionin tuomioistuimen tehtävänä on toimielimenä, joka SEU 19 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla huolehtii siitä, että perussopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa noudatetaan lakia, tutkia SEU 48 artiklan 6 kohtaan perustuvan Eurooppa-neuvoston päätöksen pätevyyttä.

36 Tässä yhteydessä unionin tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa yhtäältä, että kyseisen 48 artiklan 6 kohdassa määrättyjä menettelysääntöjä on noudatettu, ja toisaalta, että päätetyt muutokset koskevat ainoastaan EUT-sopimuksen kolmatta osaa, mikä merkitsee sitä, etteivät ne johda sopimusten, joihin unioni perustuu, muiden osien määräysten muuttumiseen, ja sitä, että ne eivät lisää unionin toimivaltaa.

37 Edellä esitetystä seuraa, että unionin tuomioistuimella on toimivalta tutkia päätöksen 2011/199 pätevyys SEU 48 artiklan 6 kohdassa vahvistettujen edellytysten valossa.

2. Tutkittavaksi ottaminen

38 Irlanti väittää, että ennakkoratkaisukysymystä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska asiassa C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, 9.3.1994 annetun tuomion (Kok., s. I-833, Kok. Ep. XV, s.I-67) mukaisesti pääasian valittajan olisi pitänyt yhtäältä nostaa SEUT 263 artiklan nojalla kanne päätöksestä 2011/199 saman artiklan kuudennessa kohdassa asetetussa määräajassa ja valittajan olisi pitänyt toisaalta joka tapauksessa nostaa kanne, jossa kyseisen päätöksen pätevyys saatetaan kyseenalaiseksi, kansallisissa tuomioistuimissa kohtuullisessa ajassa. Pringle on kuitenkin nostanut pääasiassa kanteen vasta 13.4.2012, kun taas kyseinen päätös on tehty 25.3.2011.

39 Tässä yhteydessä on muistutettava, että kullakin asianosaisella on kansallisen oikeudenkäynnin yhteydessä oikeus vedota asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa unionin toimen pätemättömyyteen ja vaatia kyseistä tuomioistuinta, jolla ei ole toimivaltaa itse todeta tällaista pätemättömyyttä, esittämään tämän osalta unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen (ks. asia C-239/99, Nachi Europe, tuomio 15.2.2001, Kok., s. I-1197, 35 kohta; asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.7.2002, Kok., s. I-6677, 40 kohta ja asia C-550/09, E ja F, tuomio 29.6.2010, Kok., s. I-6213, 45 kohta). Tässä yhteydessä on korostettava sitä, että SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdassa ei aseteta kyseisen määräyksen nojalla esitetyn ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytykseksi sitä, että tällainen asianosainen on noudattanut määräaikaa, jonka kuluessa asia, jossa asianomaisen unionin oikeuden toimen pätevyys saatetaan kyseenalaiseksi, on saatettava toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Jos unionin oikeussääntöjä ei asiasta ole, kansallisissa tuomioistuimissa nostettavien kanteiden nostamisen määräajat nimittäin määritetään kansallisissa menettelysäännöissä, ja yksinomaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten tehtävänä on arvioida niiden noudattamista pääasiassa.

40 Ennakkoratkaisupyynnöstä kuitenkin ilmenee, että High Court on hylännyt Irlannin väitteen, jonka mukaan High Courtissa nostettu kanne on nostettu myöhässä, ja että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole katsonut tarpeelliseksi tutkia kyseistä kysymystä uudelleen.

41 On kuitenkin täsmennettävä, että sen tunnustaminen, että asianosaisella on oikeus vedota unionin toimen pätemättömyyteen, edellyttää sitä, ettei kyseisellä asianosaisella ollut oikeutta nostaa SEUT 263 artiklan nojalla kannetta kyseisestä toimesta (ks. vastaavasti em. asia TWD Textilwerke Deggendorf, tuomion 23 kohta; em. asia E ja F, tuomion 46 kohta ja asia C-494/09, Bolton Alimentari, tuomio 17.2.2011, Kok., s. I-647, 22 kohta). Jos nimittäin myönnettäisiin, että henkilö, jolla oli epäilemättä SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettu asiavaltuus nostaa kanne unionin toimen kumoamiseksi, voisi SEUT 263 artiklan kuudennessa kohdassa kanteen nostamiselle asetetun määräajan päätyttyä riitauttaa kansallisessa tuomioistuimessa saman toimen pätevyyden, hänelle annettaisiin näin oikeus kiertää se, että kyseisestä toimesta on tullut suhteessa asianomaiseen lainvoimainen kanteen nostamiselle asetetun määräajan päätyttyä (ks. vastaavasti em. asia TWD Textilwerke Deggendorf, tuomion 18 ja 24 kohta; em. asia E ja F, tuomion 46 ja 48 kohta ja em. asia Bolton Alimentari, tuomion 22 ja 23 kohta).

42 Käsiteltävässä asiassa ei ole niin, että pääasian valittajalla oli epäilemättä oikeus nostaa SEUT 263 artiklan nojalla kumoamiskanne päätöksestä 2011/199.

43 Näin ollen Irlannin väitteitä, joiden mukaan ensimmäinen kysymys on jätettävä tutkimatta, ei voida hyväksyä.

44 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäinen kysymys voidaan ottaa tutkittavaksi.

3. Asiakysymys

45 On tutkittava yhtäältä, koskeeko päätöksessä 2011/199 säädetty EUT-sopimuksen muuttaminen ainoastaan EUT-sopimuksen kolmannen osan määräyksiä, ja toisaalta, lisääkö kyseinen muuttaminen unionille perussopimuksissa annettua toimivaltaa.

a) Kysymys siitä, koskeeko EUT-sopimuksen muuttaminen ainoastaan kyseisen sopimuksen kolmannen osan määräyksiä

46 On todettava, että päätöksellä 2011/199 muutetaan EUT-sopimuksen kolmannen osan määräystä eli SEUT 136 artiklaa ja että se täyttää näin ollen muodollisesti SEU 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa vahvistetun edellytyksen, jonka mukaan yksinkertaistettu tarkistusmenettely voi koskea ainoastaan kyseisen kolmannen osan määräyksiä.

47 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kuitenkin sitä, vaikuttaako EUT-sopimuksen muuttaminen myös kyseisen sopimuksen ensimmäisen osan määräyksiin. Se pyrkii tässä yhteydessä selvittämään, loukkaako päätös 2011/199 unionin toimivaltaa rahapolitiikan alalla ja jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen alalla.

48 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 119 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden ja unionin toimintaan sisältyy yhteinen raha, euro, sekä yhtenäisen rahapolitiikan ja yhtenäisen valuuttapolitiikan määritteleminen ja harjoittaminen. Muun muassa SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohta ja SEUT 127–SEUT 133 artikla koskevat unionin rahapolitiikkaa.

49 Lisäksi SEUT 282 artiklan 1 kohdan mukaan EKP ja jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro ja jotka muodostavat eurojärjestelmän, keskuspankit harjoittavat unionin rahapolitiikkaa.

50 SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdasta ilmenee, että unionilla on yksinomainen toimivalta niiden jäsenvaltioiden rahapolitiikan alalla, joiden rahayksikkö on euro.

51 Lisäksi SEUT 119 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden ja unionin toimintaan sisältyy sellaisen talouspolitiikan käyttöön ottaminen, joka perustuu jäsenvaltioiden talouspolitiikan tiiviiseen yhteensovittamiseen, sisämarkkinoihin ja yhteisten tavoitteiden määrittelemiseen ja jota harjoitetaan vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti. SEUT 2 artiklan 3 kohta, SEUT 5 artiklan 1 kohta ja SEUT 120–SEUT 126 artikla koskevat unionin talouspolitiikkaa.

52 Näin ollen on ensiksi selvitettävä, annetaanko päätöksessä 2011/199 – siltä osin kuin siinä muutetaan SEUT 136 artiklaa lisäämällä siihen 3 kohta, jonka mukaan ”jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin” – jäsenvaltioille toimivaltaa rahapolitiikan alalla siltä osin kuin kyse on jäsenvaltioista, joiden rahayksikkö on euro. Jos näin olisi, asianomainen perussopimuksen muuttaminen nimittäin loukkaisi SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa määrättyä unionin yksinomaista toimivaltaa, ja koska viimeksi mainittu määräys on EUT-sopimuksen ensimmäisessä osassa, tällainen muutos voitaisiin tehdä ainoastaan SEU 48 artiklan 2–5 kohdassa tarkoitetussa tavanomaisessa tarkistusmenettelyssä.

53 Tässä yhteydessä on todettava aluksi, että EUT-sopimuksen, jossa rahapolitiikkaa ei määritellä millään tavalla, kyseistä politiikkaa koskevissa määräyksissä viitataan pikemminkin kyseisen politiikan tavoitteisiin kuin sen välineisiin.

54 SEUT 127 artiklan 1 kohdan ja SEUT 282 artiklan 2 kohdan mukaan unionin rahapolitiikan ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintatason vakautta. Samoissa määräyksissä määrätään lisäksi, että Euroopan keskuspankkijärjestelmä (jäljempänä EKPJ) tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa

osallistuakseen EU-sopimuksen 3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamiseen. Lisäksi SEUT 127 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta SEUT 139 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioihin, joita koskee kyseisen 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus.

55 Näin ollen on tutkittava, kuuluvatko tavoitteet, jotka pyritään saavuttamaan vakausmekanismilla, jonka perustamisesta säädetään päätöksen 2011/199 1 artiklassa, ja tätä varten säädetyt välineet SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja SEUT 127 artiklassa tarkoitetun rahapolitiikan alaan.

56 Yhtäältä kyseisellä mekanismilla tavoiteltu päämäärä, joka on koko euroalueen vakauden turvaaminen, poikkeaa selvästi tavoitteesta pitää yllä hintatason vakautta, joka on unionin rahapolitiikan ensisijainen tavoite. Vaikka euroalueen vakaus voi vaikuttaa kyseisellä alueella käytettävän valuutan vakauteen, talouspoliittista toimenpidettä ei nimittäin voida rinnastaa rahapoliittiseen toimenpiteeseen ainoastaan siksi, että sillä voi olla välillisiä vaikutuksia euron vakauteen.

57 Toisaalta päätöksessä 2011/199 täsmennetään kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi säädetyistä keinoista ainoastaan, että vakausmekanismilla myönnetään tarvittaessa rahoitustukea, eikä siinä mainita mitään muuta kyseisen mekanismin toiminnasta. Rahoitustuen myöntäminen jäsenvaltiolle ei selvästi kuulu rahapolitiikan alaan.

58 Seuraavaksi on korostettava, että kuten vahvistetaan 16. ja 17.12.2010 päivätyissä Eurooppa-neuvoston päätelmissä, joissa viitataan päätöksen 2011/199 neljänteen perustelukappaleeseen, vakausmekanismi, jonka perustamisesta säädetään päätöksen 2011/199 1 artiklassa, on unionin talouden ohjauksen ja hallinnan vahvistamista koskevan uuden sääntelykehyksen täydentävä osa. Kyseinen kehys muodostuu 16.11.2011 annetuista Euroopan parlamentin ja neuvoston eri asetuksista, eli julkisen talouden valvonnan tehokkaasta täytäntöönpanosta euroalueella annetusta asetuksesta (EU) N:o 1173/2011 (EUVL L 306, s. 1), täytäntöönpanotoimista liiallisen makrotalouden epätasapainon korjaamiseksi euroalueella annetusta asetuksesta (EU) N:o 1174/2011 (EUVL L 306, s. 8), julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja koordinoinnin tehostamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 muuttamisesta annetusta asetuksesta (EU) N:o 1175/2011 (EUVL L 306, s. 12), makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta annetusta asetuksesta (EU) N:o 1176/2011 (EUVL L 306, s. 25), liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta 8.11.2011 annetusta neuvoston asetuksesta (EU) N:o 1177/2011 (EUVL L 306, s. 33) ja jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista 8.11.2011 annetusta neuvoston direktiivistä 2011/85/EU (EUVL L 306, s. 41), ja tällä kehyksellä vahvistetaan jäsenvaltioiden talous- ja finanssipolitiikan entistä tarkempi koordinointi ja valvonta, ja sen tarkoituksena on makrotalouden vakauden ja julkisen talouden kestävyyden parantaminen.

59 Kun edellisessä kohdassa mainitun sääntelykehyksen säännökset ja EUT-sopimuksen talouspolitiikkaa koskevan luvun määräykset, erityisesti SEUT 123 artikla ja SEUT 125 artikla, ovat luonteeltaan ennalta ehkäiseviä, sillä niiden tarkoituksena on vähentää mahdollisimman paljon valtioiden velkakriisien riskiä, vakausmekanismin perustamisen tarkoituksena on niiden finanssikriisien hallinta, joita voi kuitenkin syntyä toteutetuista ennalta ehkäisevistä toimista huolimatta.

60 Kun otetaan huomioon tavoitteet, jotka pyritään saavuttamaan vakausmekanismilla, jonka perustamisesta säädetään päätöksen 2011/199 1 artiklassa, niiden saavuttamiseksi säädetyt keinot, kyseisen mekanismin ja EUT-sopimuksen talouspolitiikkaa koskevien määräysten välinen läheinen yhteys ja unionin talouden ohjauksen ja hallinnan vahvistamista koskeva sääntelykehys, on pääteltävä, että kyseisen mekanismin perustaminen kuuluu talouspolitiikan alaan.

61 Tätä toteamusta ei horjuta se, että EKP on antanut 17.3.2011 lausunnon Eurooppa-neuvoston päätösluonnoksesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro (EUVL C 140, s. 8). Vaikka SEU 48 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa määrätään, että ”Eurooppa-neuvosto tekee

ratkaisunsa yksimielisesti kuultuaan – – [EKP:tä] siltä osin kuin on kysymys institutionaalisista muutoksista raha-asiain alalla”, päätöksen 2011/199 johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ilmenee nimenomaisesti, että Eurooppa-neuvosto on kuullut EKP:tä omasta aloitteestaan eikä kyseiseen määräykseen perustuvan velvoitteen perusteella.

62 Joka tapauksessa EKP:n kuuleminen päätöstä 2011/199 koskevasta luonnoksesta ei voi vaikuttaa säädetyn vakausmekanismin luonteeseen.

63 Näin ollen päätöksen 2011/199 1 artikla, jossa säädetään vakausmekanismin perustamisesta lisäämällä 3 kohta SEUT 136 artiklaan, ei voi vaikuttaa unionille SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa niiden jäsenvaltioiden rahapolitiikan, joiden rahayksikkö on euro, alalla annettuun yksinomaiseen toimivaltaan.

64 Toiseksi siitä, vaikuttaako päätös 2011/199 unionin toimivaltaan jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen alalla, on todettava, että koska SEUT 2 artiklan 3 kohdassa ja SEUT 5 artiklan 1 kohdassa rajataan unionin rooli talouspolitiikan alalla yhteensovittamistoimenpiteiden toteuttamiseen, EU- ja EUT-sopimusten määräyksissä ei myönnetä unionille erityistä toimivaltaa perustaa kyseisessä päätöksessä säädetyn kaltaista vakausmekanismia.

65 SEUT 122 artiklan 2 kohdassa kyllä annetaan unionille toimivalta myöntää tapauskohtaista taloudellista apua jäsenvaltiolle, jolle luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa suuria vaikeuksia. Kuten Eurooppa-neuvosto korostaa päätöksen 2011/199 johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa, SEUT 122 artiklan 2 kohta ei kuitenkaan ole asianmukainen oikeudellinen perusta kyseisessä päätöksessä säädetyn kaltaisen vakausmekanismin perustamiselle. Sekä säädetyn mekanismin pysyvyys että se, että sen toimien tarkoituksena on koko euroalueen rahoitusvakauden turvaaminen, ei nimittäin mahdollista sitä, että tällainen unionin toimi toteutetaan EUT-sopimuksen kyseisen määräyksen perusteella.

66 Lisäksi on todettava, että vaikka myös SEUT 143 artiklan 2 kohdassa mahdollistetaan tietyin edellytyksin se, että unioni antaa keskinäistä apua jäsenvaltiolle, kyseinen määräys koskee ainoastaan jäsenvaltioita, joiden rahayksikkö ei ole euro.

67 Siitä, voiko unioni perustaa päätöksessä 2011/199 säädetyn kaltaisen vakausmekanismin SEUT 352 artiklan nojalla, on riittävää todeta, ettei unioni käyttänyt toimivaltaansa kyseisen artiklan nojalla ja ettei kyseisessä määräyksessä missään tapauksessa aseteta sille minkäänlaista toimimisvelvoitetta (ks. asia 22/70, komissio v. neuvosto, ns. AETR-tapaus, tuomio 31.3.1971, Kok., s. 263, Kok. Ep. I, s. 553, 95 kohta).

68 Kun otetaan huomioon SEU 4 artiklan 1 kohta ja SEU 5 artiklan 2 kohta, jäsenvaltioilla, joiden rahayksikkö on euro, on näin ollen toimivalta tehdä keskenään päätöksen 2011/199 1 artiklassa säädetyn kaltaisen vakausmekanismin perustamista koskeva sopimus (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-181/91 ja C-248/91, parlamentti v. neuvosto ja komissio, tuomio 30.6.1993, Kok., s. I-3685, Kok. Ep. XIV, s. I-289, 16 kohta; asia C-316/91, parlamentti v. neuvosto, tuomio 2.3.1994, Kok., s. I-625, 26 kohta ja asia C-91/05, komissio v. neuvosto, tuomio 20.5.2008, Kok., s. I-3651, 61 kohta).

69 Kyseiset jäsenvaltiot eivät kuitenkaan voi vapautua velvollisuudestaan noudattaa unionin oikeutta käyttäessään toimivaltaansa tällä alalla (ks. asia C-55/00, Gottardo, tuomio 15.1.2002, Kok., s. I-413, 32 kohta). EUT-sopimuksen muuttaminen koskee SEUT 136 artiklan 3 kohtaa, ja sen mukaisten tiukkojen ehtojen, jotka koskevat rahoitustuen myöntämistä vakausmekanismilla, tarkoituksena on varmistaa, että kyseinen mekanismi toimii unionin oikeuden mukaisesti eli myös unionin jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen yhteydessä toteuttamien toimenpiteiden mukaisesti.

70 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että päätös 2011/199 täyttää SEU 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa vahvistetun edellytyksen, jonka mukaan EUT-sopimuksen muuttaminen yksinkertaistetussa tarkistusmenettelyssä voi koskea ainoastaan EUT-sopimuksen kolmannen osan määräyksiä.

b) Kysymys siitä, lisääkö EUT-sopimuksen muuttaminen unionille perussopimuksissa annettua toimivaltaa

71 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii vielä sitä, täyttääkö päätös 2011/199 SEU 48 artiklan 6 kohdassa vahvistetun edellytyksen, jonka mukaan EUT-sopimuksen muuttaminen yksinkertaistetussa menettelyssä ei saa johtaa unionin toimivallan lisäämiseen.

72 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 136 artiklan 3 kohdassa, jonka lisäämisestä on säädetty päätöksen 2011/199 1 artiklassa, vahvistetaan, että jäsenvaltioilla on toimivalta perustaa vakausmekanismi, ja että sillä pyritään lisäksi takaamaan se, että kyseinen mekanismi toimii unionin oikeuden mukaisesti, määräämällä, että rahoitustuen myöntämiselle kyseisen mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot.

73 Kyseisellä muutoksella unionille ei anneta minkäänlaista uutta toimivaltaa. SEUT 136 artiklan muuttamisella, jota päätös 2011/199 koskee, ei nimittäin luoda oikeudellista perustaa, jotta unioni voisi toteuttaa toimen, joka ei ollut mahdollinen ennen EUT-sopimuksen muutoksen voimaantuloa.

74 Vaikka EVM-sopimuksessa hyödynnetään unionin toimielimiä, erityisesti komissiota ja EKP:tä, tämä ei missään tapauksessa vaikuta päätöksen 2011/199 pätevyyteen, sillä siinä ainoastaan säädetään siitä, että jäsenvaltiot perustavat vakausmekanismin, eikä siinä lausuta mitään unionin toimielinten mahdollisesta roolista tässä yhteydessä.

75 Tästä seuraa, että päätös 2011/199 ei lisää unionille perussopimuksissa annettua toimivaltaa.

76 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, ettei sen tarkastelussa ole tullut esille mitään sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat päätöksen 2011/199 pätevyyteen.

B *Toinen kysymys*

77 Toinen kysymys koskee SEU 2 artiklan, SEU 3 artiklan, SEU 4 artiklan 3 kohdan, SEU 13 artiklan, SEUT 2 artiklan 3 kohdan, SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 2 kohdan, SEUT 119–SEUT 123 artiklan ja SEUT 125–SEUT 127 artiklan sekä tehokasta oikeussuojaa ja oikeusvarmuutta koskevien yleisten periaatteiden tulkintaa. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, ovatko kyseiset artiklat ja periaatteet esteenä sille, että jäsenvaltio, jonka rahayksikkö on euro, tekee ja ratifioi EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen.

1. Unionin tuomioistuimen toimivalta

78 Espanjan hallitus väittää, että koska unioni ei ole EVM-sopimuksen osapuoli, unionin tuomioistuin ei ole toimivaltainen tulkitsemaan ennakkoratkaisumenettelyssä kyseisen sopimuksen määräyksiä (ks. asia C-132/09, komissio v. Belgia, tuomio 30.9.2010, Kok., s. I-8695, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

79 Tässä yhteydessä on riittävää todeta, että toinen kysymys koskee sanamuotonsakin mukaan unionin oikeuden eri määräysten tulkintaa eikä EVM-sopimuksen määräysten tulkintaa.

80 Unionin tuomioistuin on toimivaltainen esittämään kansalliselle tuomioistuimelle kaikki sellaiset unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat auttaa kyseistä tuomioistuinta sen arvioidessa EVM-sopimuksen määräysten yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa (ks. vastaavasti asia C-489/09, Vandoorne, tuomio 27.1.2011, Kok., s. I-225, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

81 Unionin tuomioistuimella on näin ollen toimivalta tutkia toinen kysymys.

2. Tutkittavaksi ottaminen

82 Tietyt hallitukset, jotka ovat esittäneet huomautuksia unionin tuomioistuimelle, ja komissio väittävät, että toinen kysymys on jätettävä osittain tutkimatta, koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole maininnut mitään kyseisessä kysymyksessä mainittujen tiettyjen määräysten ja tiettyjen periaatteiden tulkinnan merkityksestä sen käsiteltävänä olevan asian ratkaisun kannalta.

83 Aluksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla luotu menettely on unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline, jonka avulla unionin tuomioistuin esittää kansallisille tuomioistuimille ne unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, joita ne tarvitsevat ratkaistakseen niiden käsiteltäviksi saatetut asiat (ks. mm. asia C-83/91, Meilicke, tuomio 16.7.1992, Kok., s. I-4871, Kok. Ep. XIII, s. I-107, 22 kohta; asia C-380/01, Schneider, tuomio 5.2.2004, Kok., s. I-1389, 20 kohta ja yhdistetyt asiat C-292/09 ja C-293/09, Calestani ja Lunardi, määräys 13.1.2010, 18 kohta).

84 Unionin tuomioistuin on jo todennut, että tarve tulkita unionin oikeutta tavalla, josta on hyötyä kansalliselle tuomioistuimelle, edellyttää, että kansallinen tuomioistuin antaa edes vähäisen selostuksen niistä syistä, joiden perusteella se on valinnut ne unionin oikeuden säännökset ja määräykset, joiden tulkintaa se pyytää (asia C-185/12, Ciampaglia, määräys 3.5.2012, 5 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

85 Lisäksi tässä yhteydessä on korostettava sitä, että tietojen antamisella ennakkoratkaisupyynnöissä pyritään paitsi siihen, että näiden tietojen perusteella unionin tuomioistuin voi antaa vastauksia, joista on hyötyä, myös siihen, että jäsenvaltioilla ja muilla osapuolilla on mahdollisuus esittää huomautuksensa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti. Unionin tuomioistuimen on valvottava, että tämä mahdollisuus turvataan, ottaen huomioon se, että kyseisen artiklan mukaan ainoastaan ennakkoratkaisupyynnöt, joiden liitteenä on käännös jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, annetaan tiedoksi kyseisille osapuolille, mutta ei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen unionin tuomioistuimelle mahdollisesti esittämiä kansallisia asiakirjoja (asia C-348/11, Thomson Sales Europe, määräys 23.3.2012, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

86 Kuten Irlanti, Slovakian hallitus ja komissio toteavat, ennakkoratkaisupyynnössä ei käsiteltävässä asiassa anneta minkäänlaista selostusta SEU 2 artiklan ja SEU 3 artiklan tulkinnan merkityksestä asian ratkaisun kannalta. Kuten Saksan, Espanjan ja Ranskan hallitukset ja komissio väittävät, sama pätee oikeusvarmuuden yleisen periaatteen tulkintaan.

87 Toista kysymystä ei näin ollen voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee SEU 2 artiklan ja SEU 3 artiklan sekä oikeusvarmuuden yleisen periaatteen tulkintaa.

88 Alankomaiden hallitus ja komissio ovat vielä epävarmoja siitä, onko SEUT 119–SEUT 121 artiklalla välitön oikeusvaikutus. Koska kyseisissä artikloissa ei aseteta jäsenvaltioille selviä ja ehdottomia velvoitteita, joihin yksityiset voisivat vedota kansallisissa tuomioistuimissa, kysymystä ei voida ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee kyseisten artiklojen tulkintaa. Irlanti katsoo, ettei millään kysymyksessä mainituista määräyksistä ole välitöntä oikeusvaikutusta, ja väittää, että kysymys on jätettävä tutkimatta kokonaisuudessaan.

89 Tässä yhteydessä oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu unionin oikeuden säännösten ja määräysten tulkinnasta riippumatta siitä, onko niillä välitön oikeusvaikutus vai ei (ks. asia C-254/08, Futura Immobiliare ym., tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6995, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

90 Lisäksi on todettava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei pyri kysymyksellään selvittämään, voiko pääasian valittaja vedota suoraan EU- ja EUT-sopimusten artikloihin perustuvaan oikeuteen. Unionin tuomioistuimelta pyydetyn tulkinnan tarkoituksena on ainoastaan mahdollistaa se, että kyseinen tuomioistuin voi arvioida EVM-sopimuksen määräysten yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa.

91 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että toinen kysymys voidaan ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se koskee SEU 4 artiklan 3 kohdan, SEU 13 artiklan, SEUT 2 artiklan 3 kohdan, SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 2 kohdan, SEUT 119–SEUT 123 artiklan ja SEUT 125–SEUT 127 artiklan ja tehokasta oikeussuojaa koskevan yleisen periaatteen tulkintaa.

3. Asiakysymys

92 Aluksi on tulkittava EUT-sopimuksen unionin yksinomaista toimivaltaa koskevia määräyksiä eli SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja SEUT 127 artiklaa, jotka koskevat unionin rahapolitiikkaa, ja SEUT 3 artiklan 2 kohtaa, joka koskee unionin toimivaltaa tehdä kansainvälinen sopimus, ja tämän jälkeen unionin talouspolitiikkaa koskevia määräyksiä eli SEUT 2 artiklan 3 kohtaa, SEUT 119–SEUT 123 artiklaa, SEUT 125 artiklaa ja SEUT 126 artiklaa ja lopuksi SEU 4 artiklan 3 kohtaa ja SEU 13 artiklaa sekä tehokasta oikeussuojaa koskevaa yleistä periaatetta.

a) Unionin yksinomaista toimivaltaa koskevien määräysten tulkinta

i) SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja SEUT 127 artiklan tulkinta

93 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, kuuluuko EVM-sopimuksella perustettu vakausmekanismi rahapolitiikan alaan ja näin ollen unionin yksinomaiseen toimivaltaan. EVM-sopimuksen 3 artiklasta nimittäin ilmenee, että kyseisen sopimuksen tavoitteena on tukea euron vakautta. Se viittaa lisäksi pääasian valittajan väitteeseen, jonka mukaan rahoitusavun myöntäminen niille jäsenvaltioille, joiden rahayksikkö on euro, tai niiden rahoituslaitosten pääomapohjan vahvistaminen ja tässä yhteydessä tarvittavat lainat, siinä laajuudessa kuin niistä on määrätty EVM-sopimuksessa, lisäävät liikkeellä olevien eurojen määrää. Sopimuksissa, joihin unioni perustuu, annetaan EKP:lle yksinomainen toimivalta säännellä euroalueella liikkeellä olevan rahan määrää. Näissä perussopimuksissa ei mahdollisteta sitä, että toinen elin suorittaa tällaisia tehtäviä ja toimii samanaikaisesti kuin EKP unionin oikeusjärjestyksen ulkopuolella. Lisäksi liikkeellä olevan rahan lisääminen vaikuttaa suoraan inflaatioon. Näin ollen EVM:n toimet voivat vaikuttaa suoraan euroalueen hintatason vakauteen, mikä vaikuttaa unionin rahapolitiikan ytimeen.

94 Kuten tämän tuomion 50 kohdasta ilmenee, unionilla on SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla yksinomainen toimivalta niiden jäsenvaltioiden rahapolitiikan alalla, joiden rahayksikkö on euro. SEUT 282 artiklan 1 kohdan mukaan EKP ja jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro ja jotka muodostavat eurojärjestelmän, keskuspankit harjoittavat unionin rahapolitiikkaa. EKPJ:n yleisesti ja eurojärjestelmän erityisesti tavoittelema päämäärä on SEUT 127 artiklan 1 kohdan ja SEUT 282 artiklan 2 kohdan mukaisesti hintatason vakauden ylläpitäminen.

95 EVM:n toimet eivät kuitenkaan kuulu kyseisissä EUT-sopimuksen määräyksissä tarkoitetun rahapolitiikan alaan.

96 EVM-sopimuksen 3 artiklan ja 12 artiklan 1 kohdan mukaan EVM:n tavoitteena ei nimittäin ole hintatason vakauden ylläpitäminen vaan EVM:n jäsenten eli jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, rahoitustarpeiden täyttäminen, kun niillä on tai niille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, jos se on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa EVM ei voi vahvistaa euroalueen ohjauskorkoja eikä laskea liikkeeseen euroja, ja sen myöntämä rahoitusapu on rahoitettava kokonaisuudessaan ja SEUT 123 artiklan 1 kohtaa noudattaen maksetulla pääomalla tai rahoitusvälineiden liikkeeseen laskemisella, kuten EVM-sopimuksen 3 artiklassa määrätään.

97 Kuten tämän tuomion 56 kohdasta ilmenee, EVM:n toimien mahdollinen vaikutus hintatason vakauteen ei ole omiaan horjuttamaan kyseistä toteamusta. Vaikka EVM:n toimet voisivat vaikuttaa inflaatiotasoon, tällainen vaikutus on nimittäin ainoastaan toteutettujen talouspoliittisten toimenpiteiden välillinen seuraus.

98 Edellä esitetystä seuraa, että SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohta ja SEUT 127 artikla eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eivätkä sille, että ne ratifioivat sen.

ii) SEUT 3 artiklan 2 kohdan tulkinta

99 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko EVM-sopimus kansainvälinen sopimus, jonka toiminta voi vaikuttaa talous- ja rahapolitiikkaa koskeviin yhteisiin sääntöihin. Se viittaa tässä yhteydessä kyseisen sopimuksen ensimmäiseen perustelukappaleeseen, jossa määrätään, että EVM ottaa hoitaakseen ERVV:n ja ERVM:n tällä hetkellä hoitamat tehtävät.

100 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 3 artiklan 2 kohdan mukaan unionilla on ”yksinomainen toimivalta tehdä kansainvälinen sopimus, kun sopimuksen tekemi[nen] – – voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta”.

101 Tästä seuraa myös, että jäsenvaltiot eivät saa tehdä keskenään sopimusta, joka voi vaikuttaa yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta. On kuitenkin todettava, että tässä yhteydessä esitetyistä väitteistä ei ole ilmennyt, että EVM-sopimuksen kaltaisella sopimuksella olisi tällaisia vaikutuksia.

102 Koska jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, ovat perustaneet ERVV:n unionin ulkopuolella, se, että EVM on ottanut hoitaakseen ERVV:lle annetut tehtävät, ei nimittäin yhtäältä voi vaikuttaa unionin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta.

103 Vaikka EVM-sopimuksen johdanto-osan ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee, että EVM on ottanut muiden tehtävien ohessa hoitaakseen tehtävät, jotka oli siihen asti annettu väliaikaisesti ERVM:lle, joka oli perustettu SEUT 122 artiklan 2 kohdan perusteella, myöskään tämä seikka ei toisaalta voi vaikuttaa unionin yhteisiin sääntöihin tai muuttaa niiden ulottuvuutta.

104 EVM:n perustaminen ei nimittäin vaikuta unionin toimivaltaan myöntää SEUT 122 artiklan 2 kohdan perusteella tapauskohtaista taloudellista apua jäsenvaltiolle, kun on todettu, että luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet viimeksi mainitulle vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa sille suuria vaikeuksia.

105 Lisäksi on todettava, ettei SEUT 122 artiklan 2 kohdassa eikä missään muussakaan EU- ja EUT-sopimusten määräyksessä myönnetä unionille erityistä toimivaltaa perustaa EVM:n kaltaista pysyvää vakausmekanismia (ks. tämän tuomion 64–66 kohta), joten jäsenvaltiot voivat toteuttaa tällä alalla toimenpiteitä, kun SEU 4 artiklan 1 kohta ja SEU 5 artiklan 2 kohta otetaan huomioon.

106 Se, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät ja ratifioivat EVM-sopimuksen, ei näin ollen vaaranna millään tavalla SEUT 122 artiklan 2 kohdassa tai Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin perustamisesta 11.5.2010 annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 407/2010 (EUVL L 118, s. 1), joka on annettu kyseisen määräyksen perusteella, tavoiteltua päämäärää eikä estä unionia käyttämästä omaa toimivaltaansa yhteisen edun turvaamiseksi (ks. vastaavasti asia C-476/98, komissio v. Saksa, tuomio 5.11.2002, Kok., s. I-9855, 105 kohta).

107 SEUT 3 artiklan 2 kohta ei näin ollen ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

b) Talouspolitiikkaa koskevien EUT-sopimuksen eri määräysten tulkinta

i) SEUT 2 artiklan 3 kohdan, SEUT 119–SEUT 121 artiklan ja SEUT 126 artiklan tulkinta

108 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa pääasian valittajan väitteeseen, jonka mukaan EVM-sopimus merkitsee talous- ja rahaliittoa sääntelevän oikeusjärjestyksen perustavanlaatuista muuttamista ja horjuttamista, joka ei sovi yhteen unionin oikeuden kanssa. Päätöksen 2011/199 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta ilmenee, että itse Eurooppa-neuvosto katsoi, että pysyvän vakausmekanismin perustaminen edellytti EUT-sopimuksen muuttamista. Lisäksi SEUT 2 artiklan 3 kohdassa, SEUT 119–SEUT 121 artiklassa ja SEUT 126 artiklassa annetaan unionin toimielimille toimivalta talouspolitiikan yhteensovittamiseen. Lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, loukkaako EVM-sopimus Euroopan unionin neuvoston toimivaltaa antaa suosituksia SEUT 126 artiklan nojalla, ja etenkin, vastaavatko EVM-sopimuksessa tarkoitetut ehdot kyseisessä määräyksessä tarkoitettuja suosituksia.

109 Tässä yhteydessä on aluksi muistutettava, että tämän tuomion 68 kohdasta ilmenee, että jäsenvaltioilla on toimivalta tehdä keskenään EVM-sopimuksen kaltainen vakausmekanismin perustamista koskeva sopimus, kun sopimuksen osapuolina olevien jäsenvaltioiden tällaisen sopimuksen yhteydessä tekemät sitoumukset ovat unionin oikeuden mukaisia.

110 Seuraavaksi on todettava, että EVM:n tavoitteena ei ole jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittaminen, vaan se muodostaa rahoitusmekanismin. EVM-sopimuksen 3 artiklan ja 12 artiklan 1 kohdan mukaan EVM:n tehtävänä on nimittäin hankkia rahoitusta ja antaa rahoitusvakaustukea niille EVM:n jäsenille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia.

111 Vaikka EVM-sopimuksen 3 artiklan, 12 artiklan 1 kohdan ja 13 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiolle, joka on EVM:n jäsen, annettavaan rahoitusapuun sovelletaan tiukkoja ehtoja, jotka ovat tarkoituksenmukaisia valitun rahoitusapuvälineen kannalta ja jotka voivat olla makrotalouden sopeutusohjelman muodossa, määrätyt ehdot eivät kuitenkaan muodosta jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen välinettä, vaan niiden tarkoituksena on varmistaa se, että EVM:n toimet sopivat yhteen muun muassa SEUT 125 artiklan ja unionin toteuttamien yhteensovittamistoimenpiteiden kanssa.

112 EVM-sopimuksen 13 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa nimittäin määrätään nimenomaisesti, että vakaustukeen liittyvien ehtojen on oltava ”kaikilta osin [EUT-sopimuksessa] määrättyjen talouspolitiikan yhteensovittamistoimenpiteiden – – mukai[sia]”. Lisäksi saman artiklan 4 kohdasta ilmenee, että komissio tarkastaa ennen yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa määritetään vakaustukeen liittyvät ehdot, allekirjoittamista, että asetetut ehdot ovat kaikilta osin talouspolitiikan yhteensovittamistoimenpiteiden mukaisia.

113 Lopuksi EVM-sopimus ei myöskään vaikuta neuvoston toimivaltaan antaa SEUT 126 artiklan 7 ja 8 kohdan perusteella suosituksia jäsenvaltiolle, jolla on liiallinen alijäämä. EVM:n tehtävänä ei nimittäin yhtäältä ole tällaisten suositusten antaminen. Toisaalta EVM-sopimuksen

13 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa ja 4 kohdassa määrätään, että EVM:n jäsenille, jotka saavat rahoitusapua, asetettujen ehtojen on oltava niiden suositusten mukaisia, joita neuvosto voi antaa EUT-sopimuksen kyseisten määräysten perusteella.

114 Tästä seuraa, että SEUT 2 artiklan 3 kohta, SEUT 119–SEUT 121 artikla ja SEUT 126 artikla eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eivätkä sille, että ne ratifioivat sen.

ii) SEUT 122 artiklan tulkinta

115 Aluksi on muistutettava, että neuvosto voi SEUT 122 artiklan 1 kohdan mukaan päättää jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun hengessä taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisista toimenpiteistä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, ennen kaikkea energia-alalla.

116 Koska SEUT 122 artiklan 1 kohta ei ole asianmukainen oikeudellinen perusta unionin jäsenvaltioille, joilla on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, mahdollisesti antamalle rahoitusavulle, EVM:n kaltaisen vakausmekanismin perustaminen ei loukkaa toimivaltaa, joka kyseisessä määräyksessä myönnetään neuvostolle.

117 Seuraavaksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee SEUT 122 artiklan 2 kohdan osalta sen arvioimiseksi, loukkaako EVM kyseisessä määräyksessä unionille annettua toimivaltaa, määritetäänkö kyseisessä määräyksessä tyhjentävästi poikkeukselliset olosuhteet, joissa jäsenvaltioille on mahdollista myöntää taloudellista apua, ja annetaanko kyseisessä artiklassa ainoastaan unionin toimielimille mahdollisuus myöntää taloudellista apua.

118 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEUT 122 artiklan kohteena on ainoastaan unionin myöntämä taloudellinen apu eikä jäsenvaltioiden myöntämä taloudellinen apu. Kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan neuvosto voi tietyin edellytyksin myöntää tällaista apua jäsenvaltiolle, jolle luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa suuria vaikeuksia.

119 EVM:n kaltaisen vakausmekanismin perustaminen ei vaikuta siihen, että unioni käyttää toimivaltaa, joka sille on annettu kyseisessä EUT-sopimuksen määräyksessä.

120 Lisäksi SEUT 122 artiklassa ei ole mitään, mikä osoittaisi, että ainoastaan unionilla on toimivalta myöntää taloudellista apua jäsenvaltiolle.

121 Tästä seuraa, että jäsenvaltiot voivat vapaasti perustaa EVM:n kaltaisen vakausmekanismin, kunhan kyseinen mekanismi toimii unionin oikeuden mukaisesti ja erityisesti unionin jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen alalla toteuttamien toimenpiteiden mukaisesti (ks. tämän tuomion 68 ja 69 kohta). Kuten tämän tuomion 111–113 kohdasta ilmenee, EVM-sopimuksen 13 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja 4 kohdan tarkoituksena on varmistaa, että EVM:llä myönnetty rahoitusapu sopii yhteen tällaisten yhteensovittamistoimenpiteiden kanssa.

122 Näin ollen SEUT 122 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

iii) SEUT 123 artiklan tulkinta

123 On muistutettava, että SEUT 123 artiklan mukaan tilinylitysoikeudet ja muut sellaiset luottojärjestelyt EKP:ssä tai jäsenvaltioiden keskuspankeissa unionin ja jäsenvaltioiden viranomaisten ja laitosten hyväksi ovat kiellettyjä samoin kuin se, että niiltä hankitaan suoraan velkasitoumuksia.

124 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko sen, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät ja ratifioivat EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, tarkoituksena kiertää SEUT 123 artiklassa asetettua kieltoa. Viimeksi mainitut eivät nimittäin saa suoraan eivätkä luomiensa tai tunnustamiensa elimien välityksellä poiketa unionin oikeudesta tai suvaita tällaista poikkeamista.

125 Tässä yhteydessä on todettava, että SEUT 123 artikla on erityisesti suunnattu EKP:lle ja jäsenvaltioiden keskuspankeille. Se, että jäsenvaltio tai jäsenvaltioiden ryhmä myöntää taloudellista apua toiselle jäsenvaltiolle, ei siis kuulu kyseisen kiellon piiriin.

126 EVM-sopimuksen 3 artiklasta, 12 artiklan 1 kohdasta ja 13 artiklasta kuitenkin ilmenee, että juuri EVM myöntää rahoitusapua kyseisen mekanismin jäsenelle, kun kyseisissä määräyksissä vahvistetut edellytykset täyttyvät. Vaikka jäsenvaltiot toimivat EVM:n välityksellä, ne eivät näin ollen poikkea SEUT 123 artiklassa vahvistetusta kiellosta, koska se ei koske niitä.

127 Lisäksi minkään perusteella ei voida katsoa, että EVM:n jäsenten EVM:lle myöntämä rahoitus voisi olla peräisin SEUT 123 artiklan 1 kohdassa kielletyistä rahoitusvälineistä.

128 Näin ollen SEUT 123 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

iv) SEUT 125 artiklan tulkinta

129 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, rikkooko EVM-sopimuksen kaltainen sopimus SEUT 125 artiklassa vahvistettua toisen veloista vastaamista koskevaa kieltoa (no bail-out clause).

130 Aluksi on todettava, että SEUT 125 artiklan sanamuodosta, jonka mukaan unioni tai jäsenvaltio ”ei ole vastuussa [toisen jäsenvaltion] – – sitoumuksista” eikä ”ota vastatakseen [niistä]”, ilmenee, että kyseisen artiklan tarkoituksena ei ole kieltää unionia ja jäsenvaltioita myöntämästä mitään rahoitusapua toiselle jäsenvaltiolle.

131 Muut EUT-sopimuksen talouspolitiikkaa koskevan luvun määräykset ja erityisesti SEUT 122 artikla ja SEUT 123 artikla tukevat tätä SEUT 125 artiklan tulkintaa. SEUT 122 artiklan 2 kohdassa nimittäin yhtäältä määrätään, että unioni voi myöntää jäsenvaltiolle, jolle luonnonkatastrofit tai poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, ovat aiheuttaneet vaikeuksia tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa suuria vaikeuksia, tapauskohtaista taloudellista apua. Jos SEUT 125 artiklassa kiellettäisiin unionia tai jäsenvaltioita myöntämästä toiselle jäsenvaltiolle taloudellista apua, SEUT 122 artiklassa olisi pitänyt täsmentää, että se on poikkeus kyseiseen SEUT 125 artiklaan.

132 Toisaalta SEUT 123 artiklan, jonka mukaan ”tilinylitysoikeudet ja muut sellaiset luottojärjestelyt” EKP:ssä tai jäsenvaltioiden keskuspankeissa ovat kiellettyjä, sanamuoto on tiukempi kuin SEUT 125 artiklassa vahvistetun toisen veloista vastaamista koskevan kiellon sanamuoto. Viimeksi mainitun artiklan erilainen sanamuoto vahvistaa sen, että kyseisessä artiklassa vahvistetun kiellon tarkoituksena ei ole kieltää kaikenlaista rahoitusapua jäsenvaltiolle.

133 Jotta voitaisiin määrittää, minkälainen rahoitusapu sopii yhteen SEUT 125 artiklan kanssa, on siis tarkasteltava kyseisellä artiklalla tavoiteltua päämäärää.

134 Tässä yhteydessä on muistettava, että SEUT 125 artiklassa asetettu kielto perustuu EY:n perustamissopimuksen 104 B artiklaan (josta on tullut EY 103 artikla), joka on lisätty EY:n perustamissopimukseen Maastrichtin sopimuksella.

135 Viimeksi mainitun sopimuksen valmistelutöistä ilmenee, että SEUT 125 artiklan tarkoituksena on varmistaa, että jäsenvaltiot noudattavat tervettä finanssipolitiikkaa (ks. luonnos sopimukseksi Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta talous- ja rahaliiton toteuttamiseksi, Euroopan yhteisöjen tiedote, täydennysosa 2/91, s. 22 ja 52). SEUT 125 artiklassa vahvistetulla kiellolla nimittäin taataan se, että markkinoiden logiikka koskee yhä jäsenvaltioita, kun ne ottavat velkaa, ja sen pitäisi kannustaa niitä pitämään julkinen talous kurissa. Tällaisen kurin noudattaminen edistää unionin tasolla ensisijaisen tavoitteen eli rahaliiton rahoitusvakauden ylläpitämisen saavuttamista.

136 Kun otetaan huomioon kyseinen SEUT 125 artiklalla tavoiteltu päämäärä, on katsottava, että kyseisessä määräyksessä kielletään unionia ja jäsenvaltioita myöntämästä rahoitusapua, joka vaikuttaa haitallisesti kyseistä apua saavan jäsenvaltion kannustamiseen terveen finanssipolitiikan noudattamiseen. Kuten Eurooppa-neuvoston päätösluonnoksesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro, annetun EKP:n lausunnon 5 kohdasta ilmenee, rahoitusavun aktivoiminen EVM:n kaltaisen vakausmekanismin avulla on sopusoinnussa SEUT 125 artiklan kanssa ainoastaan silloin, kun aktivointi on välttämätöntä koko euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi ja kun sille asetetaan tiukat ehdot.

137 SEUT 125 artiklassa ei sen sijaan kielletä yhtä tai useaa jäsenvaltiota myöntämästä rahoitusapua jäsenvaltiolle, joka on yhä vastuussa omista sitoumuksistaan velkojilleen, sillä edellytyksellä, että tällaiseen apuun liittyvät ehdot ovat omiaan kannustamaan viimeksi mainittua toteuttamaan tervettä finanssipolitiikkaa.

138 EVM-sopimuksesta on todettava ensiksi, että vakaustukijärjestelyistä, joihin EVM voi turvautua kyseisen sopimuksen 14–18 artiklan nojalla, ilmenee, ettei EVM takaa saajana olevan jäsenvaltion velkoja. Viimeksi mainittu on yhä vastuussa taloudellisista sitoumuksistaan velkojilleen.

139 Rahoitusavun myöntäminen EVM:n jäsenelle luoton muodossa EVM-sopimuksen 14 artiklan mukaisesti tai lainoina saman sopimuksen 15 ja 16 artiklan mukaisesti ei nimittäin merkitse millään lailla sitä, että EVM ottaa vastatakseen saajana olevan jäsenvaltion velasta. Tällainen apu johtaa päinvastoin sellaisen uuden velan luomiseen, jossa velallisena on viimeksi mainittu, joka on olemassa olevien velkojen osalta yhä vastuussa sitoumuksistaan velkojilleen, ja jossa velkojana on EVM. Tässä yhteydessä on todettava, että EVM-sopimuksen 13 artiklan 6 kohdan mukaan saajana olevan jäsenvaltion on korvattava EVM:lle kyseisen sopimuksen 14–16 artiklan perusteella myönnetty rahoitusapu ja että kyseisen sopimuksen 20 artiklan 1 kohdan mukaan korvattavaan määrään lisätään asianmukainen marginaali.

140 EVM-sopimuksen 17 ja 18 artiklassa määrätyistä tukijärjestelyistä on todettava yhtäältä, että se, että EVM ostaa EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainoja ensimarkkinoilla, voidaan rinnastaa lainan myöntämiseen. Edellisessä kohdassa esitetyistä syistä EVM ei ota tällaisia joukkovelkakirjalainoja ostamalla vastatakseen saajana olevan jäsenvaltion velasta.

141 Toisaalta EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainojen ostamisesta jälkimarkkinoilla on todettava, että myös tällaisessa tilanteessa ainoastaan liikkeeseenlaskijana oleva jäsenvaltio on vastuussa kyseisistä veloista. EVM maksaa EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainoja kyseisillä markkinoilla hankkiessaan kyseisten joukkovelkakirjalainojen haltijalle, joka on liikkeeseenlaskijana olevan EVM:n jäsenen velkoja, mutta tämä ei merkitse sitä, että EVM ottaa vastatakseen kyseisen EVM:n jäsenen velasta kyseiselle velkojalle. Kyseinen maksu voi nimittäin poiketa merkittävästi tällaisiin joukkovelkakirjalainoihin sisältyvien saatavien arvosta, koska se on riippuvainen asianomaisen EVM:n jäsenen joukkovelkakirjalainojen tarjonnasta ja kysynnästä jälkimarkkinoilla.

142 Toiseksi EVM-sopimuksessa ei määrätä, että vakaustukea myönnetään heti, kun jäsenvaltiolla, jonka rahayksikkö on euro, on vaikeuksia saada markkinoilta rahoitusta. Kyseisen sopimuksen 3 artiklan ja 12 artiklan 1 kohdan mukaan vakaustukea nimittäin voidaan myöntää niille EVM:n jäsenille, joilla

on tai joille uhkaa tulla vakavia rahoitusongelmia, ainoastaan silloin, kun tällainen tuki on välttämätöntä koko euroalueen ja sen jäsenvaltioiden rahoitusvakauden turvaamiseksi, ja tällaisen tuen myöntämiselle asetetaan tiukat, valitun rahoitusapuvälineen kannalta tarkoituksenmukaiset ehdot.

143 Tämän tuomion 111 ja 121 kohdasta ilmenee, että tiukkojen ehtojen, jotka asetetaan kaikenlaiselle EVM:n antamalle vakaustuelle, tavoitteena on sen varmistaminen, että EVM ja saajana olevat jäsenvaltiot noudattavat unionin etenkin jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen alalla toteuttamia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on muun muassa taata se, että jäsenvaltiot jatkavat tervettä finanssipolitiikkaa.

144 Kolmanneksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa pääasian valittajan väitteeseen, jonka mukaan EVM-sopimuksen 25 artiklan 2 kohdassa vahvistetut pääoman maksamista koskevat säännöt eivät sovi yhteen SEUT 125 artiklan kanssa, koska niissä edellytetään, että EVM:n jäsenet takaavat velvoitteensa laiminlyöneen jäsenen velan.

145 Tässä yhteydessä on muistutettava, että EVM-sopimuksen 25 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos jäsenvaltio, joka on EVM:n jäsen, laiminlyö pääoman maksuvaatimukseen perustuvan maksun suorittamisen, kaikille muille jäsenille esitetään tarkistettu korotettu pääoman maksuvaatimus. Saman määräyksen mukaan velvoitteensa laiminlyönyt EVM:n jäsenvaltio on kuitenkin yhä velvollinen maksamaan osuutensa pääomasta. EVM:n muut jäsenet eivät siis takaa velvoitteensa laiminlyöneen jäsenen velkaa.

146 EVM:n kaltainen mekanismi ja siihen osallistuvat jäsenvaltiot eivät näin ollen ole vastuussa vakaustuen saajana olevan jäsenvaltion sitoumuksista eivätkä myöskään ota vastatakseen niistä SEUT 125 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

147 Tästä seuraa, että SEUT 125 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

c) SEU 4 artiklan 3 kohdan tulkinta

148 SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetun vilpittömän yhteistyön periaatteen mukaisesti jäsenvaltiot muun muassa pidättäytyvät kaikista toimenpiteistä, jotka voisivat vaarantaa unionin tavoitteiden toteutumisen.

149 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa pääasian valittajan väitteeseen, jonka mukaan EVM:n perustaminen ei sovi yhteen EUT-sopimuksen talous- ja rahapolitiikkaa koskevien määräysten kanssa eikä näin ollen myöskään SEU 4 artiklan 3 kohtaan sisältyvän vilpittömän yhteistyön periaatteen kanssa.

150 Tällaista väitettä ei voida hyväksyä.

151 Tämän tuomion 93–98 ja 108–147 kohdasta nimittäin ilmenee, että EVM:n kaltaisen vakausmekanismin perustaminen ei riko EUT-sopimuksen talous- ja rahapolitiikkaa koskevia määräyksiä. Kuten tämän tuomion 111–113 kohdasta ilmenee, EVM-sopimukseen sisältyy lisäksi määräyksiä, joilla taataan se, että EVM noudattaa tehtäviensä hoitamisessa unionin oikeutta.

152 Tästä seuraa, että SEU 4 artiklan 3 kohta ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

d) SEU 13 artiklan tulkinta

153 SEU 13 artiklan 2 kohdassa määrätään, että kukin toimielin toimii sille perussopimuksissa annetun toimivallan rajoissa sekä niissä määrättyjen menettelyjen, edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti.

154 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, sopiiko se, että EVM-sopimuksessa annetaan komissiolle, EKP:lle ja unionin tuomioistuimelle uusia tehtäviä, yhteen niiden toimivallan kanssa, sellaisena kuin se on määritetty perussopimuksissa. On tarkasteltava erikseen tehtäviä, jotka yhtäältä komissiolla ja EKP:llä ja toisaalta unionin tuomioistuimella on EVM-sopimuksen puitteissa.

i) Komissiolle ja EKP:lle annetut tehtävät

155 EVM-sopimuksessa annetaan erilaisia tehtäviä komissiolle ja EKP:lle.

156 Komission tehtävät muodostuvat vakaustuen saamista koskevien pyyntöjen arvioimisesta (13 artiklan 1 kohta), niiden kiireellisyyden arvioimisesta (4 artiklan 4 kohta), yhteisymmärryspöytäkirjan, jossa täsmennetään myönnettyyn rahoitusapuun liittyvät ehdot, neuvottelemisesta (13 artiklan 3 kohta), rahoitusavulle asetettujen ehtojen noudattamisen seurannasta (13 artiklan 7 kohta) ja osallistumisesta hallintoneuvoston ja johtokunnan kokouksiin tarkkailijana (5 artiklan 3 kohta ja 6 artiklan 2 kohta).

157 EKP:lle annetut tehtävät muodostuvat vakaustuen saamista koskevien pyyntöjen kiireellisyyden arvioimisesta (4 artiklan 4 kohta), osallistumisesta hallintoneuvoston ja johtokunnan kokouksiin tarkkailijana (5 artiklan 3 kohta ja 6 artiklan 2 kohta) ja – yhteistyössä komission kanssa – vakaustuen saamista koskevien pyyntöjen arvioimisesta (13 artiklan 1 kohta), yhteisymmärryspöytäkirjan neuvottelemisesta (13 artiklan 3 kohta) ja rahoitusavulle asetettujen ehtojen noudattamisen seurannasta (13 artiklan 7 kohta).

158 Tässä yhteydessä on muistutettava, että kuten oikeuskäytännöstä ilmenee, jäsenvaltioilla on niillä aloilla, jotka eivät kuulu unionin yksinomaiseen toimivaltaan, oikeus antaa unionin ulkopuolella toimielimille jäsenvaltioiden yhteisen toiminnan yhteensovittamisen tai rahoitusavun hallinnoinnin kaltaisia tehtäviä (ks. em. asia parlamentti v. neuvosto ja komissio, tuomion 16, 20 ja 22 kohta ja em. asia parlamentti v. neuvosto, tuomion 26, 34 ja 41 kohta), kunhan nämä tehtävät eivät vääristä näille toimielimille EU- ja EUT-sopimuksissa annettua toimivaltaa (ks. mm. lausunto 1/92, 10.4.1992, Kok., s. I-2821, Kok. Ep. XII, s. I-71, 32 ja 41 kohta; lausunto 1/00, 18.4.2002, Kok., s. I-3493, 20 kohta ja lausunto 1/09, 8.3.2011, Kok., s. I-1137, 75 kohta).

159 Komissiolle ja EKP:lle EVM-sopimuksessa annetut tehtävät ovat edellisessä kohdassa mainitun kaltaisia tehtäviä.

160 Ensinäkin EVM:n toimet kuuluvat talouspolitiikan alaan. Unionilla ei ole kyseisellä alalla yksinomaista toimivaltaa.

161 Toiseksi komissiolle ja EKP:lle EVM-sopimuksen yhteydessä annettuihin tehtäviin – olivatpa ne sitten kuinka merkittäviä hyvänsä – ei sisälly omaa päätöksentekovaltaa. Lisäksi näiden kahden toimielimen saman sopimuksen puitteissa suorittamat toimet sitovat ainoastaan EVM:ää.

162 Kolmanneksi komissiolle ja EKP:lle annetut tehtävät eivät vääristä kyseisille toimielimille EU- ja EUT-sopimuksissa annettua toimivaltaa.

163 Komission osalta SEU 17 artiklan 1 kohdasta nimittäin ilmenee, että komissio ”ajaa unionin yleistä etua” ja ”valvoo unionin oikeuden soveltamista”.

164 On muistutettava, että EVM-sopimuksen tarkoituksena on koko euroalueen rahoitusvakauden turvaaminen. Komissio ajaa unionin yleistä etua sillä, että se osallistuu EVM-sopimukseen. Lisäksi komissiolle EVM-sopimuksessa annetut tehtävät mahdollistavat sen, että se voi EVM-sopimuksen 13 artiklan 3 ja 4 kohdassa määrätyllä tavalla valvoa sitä, että EVM:n tekemät yhteisymmärryspöytäkirjat sopivat yhteen unionin oikeuden kanssa.

165 EKP:lle EVM-sopimuksessa annetuista tehtävistä on todettava, että ne sopivat yhteen eri tehtävien kanssa, jotka kyseiselle toimielimelle annetaan EUT-sopimuksessa ja EKPJ:n perussäännössä. EKP nimittäin antaa EVM-sopimuksen puitteissa suorittamillaan tehtävillä tukensa unionin yleiselle talouspolitiikalle SEUT 282 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Lisäksi EKPJ:n perussäännön 6.2 artiklasta ilmenee, että EKP voi osallistua kansainvälisten rahalaitosten toimintaan. Kyseisen perussäännön 23 artiklassa vahvistetaan, että EKP voi ”luoda suhteet – – kansainvälisiin järjestöihin”.

166 Tässä yhteydessä ei voida hyväksyä väitettä, jonka mukaan sen vuoksi, että edellä mainitussa asiassa parlamentti vastaan neuvosto ja komissio ja edellä mainitussa asiassa parlamentti vastaan neuvosto annetut tuomiot on annettu aikaisemmin kuin perussopimuksiin on sisällytetty tiiviimpää yhteistyötä koskevat määräykset, jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö on euro, olisi pitänyt aloittaa toistensa kanssa tiiviimpi yhteistyö voidakseen hyödyntää unionin toimielimiä EVM:n puitteissa.

167 SEU 20 artiklan 1 kohdasta nimittäin ilmenee, että tiiviimpi yhteistyö voidaan aloittaa ainoastaan silloin, kun unioni on itse toimivaltainen toimimaan alalla, jota kyseinen yhteistyö koskee.

168 Tämän tuomion 64–66 kohdasta kuitenkin ilmenee, ettei sopimusten, joihin unioni perustuu, määräyksissä myönnetä unionille erityistä toimivaltaa perustaa EVM:n kaltaista pysyvää vakausmekanismia.

169 Tässä tilanteessa SEU 20 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

ii) Unionin tuomioistuimelle annettu tehtävä

170 On muistutettava, että EVM-sopimuksen 37 artiklan 2 kohdan mukaan hallintoneuvosto ratkaisee riidat, joita EVM:n jäsenen ja EVM:n taikka EVM:n jäsenten välillä syntyy kyseisen sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta, mukaan lukien riidat, jotka koskevat EVM:n tekemien päätösten yhteensopivuutta kyseisen sopimuksen kanssa. Saman artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos EVM:n jäsen riitauttaa 2 kohdassa tarkoitetun ratkaisun, riita saatetaan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

171 Tässä yhteydessä on todettava ensiksi, että EVM-sopimuksen johdanto-osan 16 perustelukappaleesta ilmenee, että toimivalta, jota unionin tuomioistuimen on käytettävä saman sopimuksen 37 artiklan 3 kohdan nojalla, perustuu suoraan SEUT 273 artiklaan. Viimeksi mainitun artiklan mukaan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jokainen jäsenvaltioiden välinen riita, joka on yhteydessä perussopimusten kohteeseen, jos asia saatetaan sen käsiteltäväksi välityssopimuksen nojalla.

172 Vaikka on totta, että unionin tuomioistuimen toimivalta edellyttää SEUT 273 artiklan mukaan välityssopimusta, mikään ei, kun kyseisessä määräyksessä tavoiteltu päämäärä otetaan huomioon, ole toiseksi esteenä sille, että tällainen hyväksyntä annetaan etukäteen viittaamalla kokonaiseen etukäteen määriteltyjen riitojen ryhmään EVM-sopimuksen 37 artiklan 3 kohdan kaltaisella lausekkeella.

173 Kolmanneksi unionin tuomioistuimen toimivallan piiriin saatetut riidat ovat yhteydessä perussopimusten kohteeseen SEUT 273 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

174 Tässä yhteydessä on todettava, että EVM-sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvä riita voi vaikuttaa myös unionin oikeuden säännösten ja määräysten tulkintaan tai soveltamiseen. Kyseisen sopimuksen 13 artiklan 3 kohdan mukaan vakaustuen saamista pyytävän jäsenvaltion kanssa neuvoteltavan yhteisymmärryspöytäkirjan on nimittäin oltava kaikilta osin unionin oikeuden ja erityisesti unionin jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisen alalla toteuttamien toimenpiteiden mukainen. Ehdot, jotka koskevat tällaisen tuen myöntämistä jäsenvaltiolle, määritetään siten ainakin osittain unionin oikeudessa.

175 Neljänneksi on totta, että unionin tuomioistuimen toimivalta edellyttää SEUT 273 artiklan mukaan sitä, että ainoastaan jäsenvaltiot ovat unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun riidan osapuolia. Koska EVM muodostuu ainoastaan jäsenvaltioista, riitaa, jonka osapuolena on EVM, voidaan pitää SEUT 273 artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltioiden välisenä riitana.

176 Tämän takia se, että unionin tuomioistuimelle annetaan EVM-sopimuksen 37 artiklan 3 kohdassa toimivalta tulkita ja soveltaa kyseisen sopimuksen määräyksiä, täyttää SEUT 273 artiklassa vahvistetut edellytykset.

177 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että SEU 13 artikla ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

e) Tehokasta oikeussuojaa koskevan yleisen periaatteen tulkinta

178 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa pääasian valittajan esittämään väitteeseen viitaten, että EVM:n perustaminen unionin oikeusjärjestyksen ulkopuolella voi johtaa siihen, että EVM jää perusoikeuskirjan soveltamisalan ulkopuolelle. Se pyrkii selvittämään, rikkooko EVM:n perustaminen näin ollen perusoikeuskirjan 47 artiklaa, jossa jokaiselle taataan tehokas oikeussuoja.

179 Tässä yhteydessä on muistutettava, että perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjan määräykset koskevat jäsenvaltioita ainoastaan silloin, kun viimeksi mainitut soveltavat unionin oikeutta. Saman artiklan 2 kohdan mukaan perusoikeuskirjalla ei uloteta unionin oikeuden soveltamisalaa unionin toimivaltaa laajemmaksi eikä luoda unionille uutta toimivaltaa tai uusia tehtäviä eikä muuteta perussopimuksissa määriteltyjä toimivaltaa ja tehtäviä. Unionin tuomioistuimen on siten tulkittava perusoikeuskirjan valossa unionin oikeutta unionille myönnetyn toimivallan rajoissa (ks. asia C-400/10 PPU, McB., tuomio 5.10.2010, Kok., s. I-8965, 51 kohta ja asia C-256/11, Dereci ym., tuomio 15.11.2011, Kok., s. I-11315, 71 kohta).

180 On kuitenkin todettava, että jäsenvaltiot eivät sovella unionin oikeutta perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, kun ne perustavat EVM:n kaltaisen vakausmekanismin, jonka perustamiseen EU- ja EUT-sopimuksissa ei ole annettu unionille erityistä toimivaltaa, kuten tämän tuomion 105 kohdasta ilmenee.

181 Edellä esitetystä seuraa, että tehokasta oikeussuojaa koskeva yleinen periaate ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eikä sille, että ne ratifioivat sen.

182 Tässä tilanteessa toiseen kysymykseen on vastattava, että SEU 4 artiklan 3 kohta, SEU 13 artikla, SEUT 2 artiklan 3 kohta, SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 2 kohta, SEUT 119–SEUT 123 artikla ja SEUT 125–SEUT 127 artikla sekä tehokasta oikeussuojaa koskeva yleinen periaate eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät EVM-sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eivätkä sille, että kyseiset jäsenvaltiot ratifioivat kyseisen sopimuksen.

C Kolmas kysymys

183 Kyseisellä kysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, voivatko jäsenvaltiot tehdä ja ratifioida EVM-sopimuksen ennen päätöksen 2011/199 voimaantuloa.

184 Tässä yhteydessä on muistutettava, että sillä, että SEUT 136 artiklaa muutetaan päätöksen 2011/199 1 artiklalla, vahvistetaan, että jäsenvaltioilla on toimivalta (ks. tämän tuomion 68, 72 ja 109 kohta). Kyseisellä päätöksellä ei siis anneta jäsenvaltioille minkäänlaista uutta toimivaltaa.

185 Kolmanteen kysymykseen on näin ollen vastattava, että jäsenvaltion oikeus tehdä ja ratifioida EVM-sopimus ei edellytä päätöksen 2011/199 voimaantuloa.

IV Oikeudenkäyntikulut

186 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (täysistunto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Ensimmäisen kysymyksen tarkastelussa ei ole tullut esille mitään sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro, 25.3.2011 tehdyn Eurooppa-neuvoston päätöksen 2011/199/EU pätevyyteen.

2) SEU 4 artiklan 3 kohta, SEU 13 artikla, SEUT 2 artiklan 3 kohta, SEUT 3 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 2 kohta, SEUT 119–SEUT 123 artikla ja SEUT 125–SEUT 127 artikla sekä tehokasta oikeussuojaa koskeva yleinen periaate eivät ole esteenä sille, että jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, tekevät Belgian kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Irlannin, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Maltan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan ja Suomen tasavallan välillä Euroopan vakausmekanismin perustamisesta Brysselissä 2.2.2012 tehdyn sopimuksen kaltaisen sopimuksen, eivätkä sille, että kyseiset jäsenvaltiot ratifioivat kyseisen sopimuksen.

3) Jäsenvaltion oikeus tehdä ja ratifioida kyseinen sopimus ei edellytä päätöksen 2011/199 voimaantuloa.

Allekirjoitukset